

Що потрібно знати про новий правопис?

ДИРЕКТИВНА НОРМА (та, що без варіантів)

- Латинський корінь **-ject-** передаємо з **є**: проект, проєкція, проєктор (як траєкторія)
- Пишемо **без й** слова Ісая, Мая, Гоя, Соєр, Хаям, Феєрбах; секвоя, фое, єті й подібні
- Разом пишемо слова з першим іншомовним компонентом бліц-, екстра-, максі-, міді-, міні-, преміум-, топ-, флеш-; віце-, екс-; арт-, боді-, боді- (перед голосним), веб-, економ-, поп-, прес-, смарт- та ін.: бліцновини, мінісукня, преміумклас, флешпам'ять, віцепрезидент, ексміністр; артгалерея, бодібалет, бодіарт, вебсторінка, економклас, етногурт, попмузика, прессекретар, масмедіа, токшоу, смартгодинник, дрескод, топменеджер (але "топ" не поєднується з числівниками)
- Числівник **пів** з іменниками пишемо окремо: пів року, пів яблука, пів Європи, але півзахисник, півмісяць, півострів
- За допомогою суфіксів **-к-, -иц-(я), -ин-(я), -ес-** та ін. від іменників чоловічого роду утворюємо іменники на означення осіб жіночої статі: директорка, верстальниця, філологиня, патронеса тощо
- Священник пишемо з подвоєнням, як письменник
- До м'якої групи іменників належать імена Ігор, Лазар (Ігоря, Ігорю, Ігорьович; Лазаря, Лазарю, Лазарьович), а також слово хабар (хабаря, а не хабара)
- У звертаннях форму кличного відмінка набувають обидва слова: пане лейтенанте, брате Петре, лікарю Ігорю, побратиме Іване
- **Сер, сір, гер** у кличному відмінку мають таку саму форму, що й у називному
- Назви віртуальних (соціальних та ін.) мереж у родовому відмінку мають закінчення **-у**: інстаграму, телеграму, фейсбуку, ютубу
- Сватове, Синельникове відмінюються, як **Рівне** (Сватового, Синельникового, Рівного), а Косово, Мукачево — як **Дубно** (Косова, Мукачева, Дубна)
- У назвах свят та історичних подій з великої пишемо тільки **першу літеру** (День пам'яті та примирення), а в назвах державних українських свят — **усі слова** (День Незалежності України)
- З великої букви пишемо займенники **Ви, Ваш** як форму ввічливості у звертанні до однієї конкретної особи в листах, офіційних документах тощо: Повідомляємо Вам..., Вітаємо Вас..., у відповідь на Ваш запит...
- Ставимо **відступи** обабіч скісної риски: синтетизм / аналітизм (окрім та/або, і/або, словосполучень (с/г, р/р тощо) та одиниць виміру (км/год))

ВАРІАТИВНА НОРМА (можна і так, і так)

- **Г, г** на місці **Г, г** у запозичених власних назвах: Гете і Гете; Гуллівер і Гуллівер. Але пошукова система «Гугл», а не «Гугл».
Якщо без родового слова — з малої і без лапок: гугл
- Буквосполучення **th** у словах грецького походження можна передавати літерами **т і ф**: етер і ефір, катедра і кафедра, міт і міф, Атени і Афіни
- У словах, що походять із давньогрецької й латинської мов, буквосполучення **ai** можна передавати як **ав і ау**: аудиторія і аудиторія, фавна і фауна, павза і пауза, лавреат і лауреат
- На початку деяких слів можна писати **и**: ирій, ирод, икати, ич
- У назвах церковних звань, титулів та чинів уживаємо префікси **архи-** та **архі-**: архимандрит і архіандрит, архиєрей і архієрей, архистратиг і архістратиг та ін.
- У родовому відмінку іменників III відміни можемо писати закінчення **-и та -і**: крові й крові, любові й любові, осени й осені, соли й солі
- Назви міст у родовому відмінку можуть мати закінчення **-у (-ю) та -а (-я)**: Амстердаму і Амстердама, Лондону і Лондона, Парижу і Парижа, Чорнобилію і Чорнобиля (окрім назв міст із суфіксами -ськ-, -цьк-, -ець-, -ів- (-ів-), -ев- (-єв-), -ов-, -ин- (-ін-), -ач-, -ич-, елементами -бург-, -град- (-город-), -піль- (-поль-), -мир-, -слав-))

